

ПРОПАГАНДИСТ БАЯСХАЛАНДА ХҮРТЭБЭ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Пропагандист М. С. Симонова. 2. Политическэ хуралсалда хабаадагшад. Ц. ЦЫБИКОВЭЙ фото.

Охин-Булагай дунда хургуулын түүхын багша Мариа Семёновна Симонова хорин жэлэй туршада марксистско-ленинскэ хуралсалал кружогууд болон хургуулинуудта пропагандистар хүдэлдэ. Үүдэй 12 жэлдэ табалгаряагүй эндах Охин-Булаг тосхоной коммунистууд болон партинабашэ эдэбхитэдэй политическэ гэгээрэлэй хургуули хүтэлбэрлэнэ.

Пропагандистын уялгы шадабартайгаар дүүргэж, олонийн хэрэгтэ эдэбх хэсхэл хэсхэл хандагайгаа туде М. С. Симонова Бурядад АССР-эй соёл дагыага хүдэлмэригшэ гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэжэй. Наяхан М. С. Симонова 1978—1979 онуудай марксистско-ленинскэ хуралсалал жэлэй дүн гаргаха түгэхсэлэй хэсхэл үнгэрэгдэ. Энэ хэсхэл болон пропагандистын дүршэл шадабары тухай эдэ бэшгэдэбэ.

Пропагандистын 20-дохин хуралсалал жэл дүүрбэ. Хуралшадни юумэ хэр ойлгожо абаа, таранз өөрнгөө үгөөр дамжуулжа шадаха болоо гү, конспект хэжэ хураа гү? Хуралсалда лобан хүнүүд сагаа минн алдаабди гэжэ шаналнагү ха гү? Эдэ бүхн асуудалнууд Мариа Семёновнагай сэдхэлд хүдэлгэнэ хэбэртэй.

Тингэбшэе пропаганда ашатай тухай юмэ хэбэрлэдэ, хүнүүдтэ шэнэ юмэ ойлгуулжа гэжэ оролдонон хадаа түгэхсэлэй хэсхэлэй амжалтагайгаар үнгэрэж байнадаа тингэжэ. Энэ хүдлэйн хэсхэлдэ 12 хүн хабаадаба. Хуралшадны булта конспектэй АССР-эй шэнэ Конституциин брошюратай.

Намархаа хойшо бүхыдөө эндэ 20 хэсхэл үнгэрэгдэ. Нардаа гурба удаа, понделон бүхэндэ хэсхэл үнгэрэжэ байга. Пропагандистын элдхлэнэй ёһоор, энэ үедэ политическэ хургуулида 15 хүн хуралсалал гарга, хэсхэлдэ тэгсгэдэ табалдаха ушар үсөөн үзэгдэ, нэгшье хэсхэл алдагдагү.

Хуралсалал энэ жэлдэ эднэр «СССР-эй шэнэ Конституци хүтэлжэ түгэс социализмын үндэһэн Хуули» гэнэн темэ шуудалга гарган байна. Пропагандисттай хуралшадтайн хөөрлөхдэ, хэсхэл бүхыннэй хоёрхолтойгоор үнгэрэгдэ гэжэ ойлгохоор. Конститүц тухай диафильмууд, КПСС-эй ЦК-гай илюмин (1978 он) Пленум тухай плакатууд хэсхэлэй үедэ харуулагдан байна. АССР-эй Верховно Советэй сессе дээр КПСС-эй ЦК-гай Генерална секретарь Л. И. Брежневэй СССР-эй шэнэ Конституци тухай хэбэрлэжэ, Улан-Удэ, Москвагай Байанскэ округтэ хургуулин урда тээхи суглаан дээрэ тэрэнэй хэлэлэн үгнэ пропагандист магнитофон дээрэ бэшжэ абаа, хэсхэлэй темэдэ хабатай талгаан хамтаараа шагнадаг байгаа. Мүн хэсхэлдэ республикынгаа, районийгоо, совхозхойгоо байдалнаа болон жэжээнүүдэе пропаганда хургуулаар түгэхсэлэй хэсхэл дээрэ үгэ хэлэлэн хуралсалал АССР-эй Конституциин стьянуудай болото дээрэ лажэ бэсүүлдэгдэ байһы, мүн капиталис ороонуудай конституцинаа тэрэнэй ямар эхэ илгатай байһыне болото жэжээнүүдээр гэршэлэн харуулан байна.

Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

Түгэхсэлэй хэсхэлдэе пропагандаист аһата хэлдэнэй байба. Уэжэе гарган темэдэ арбаад гол асуудал шэлдэжэ абаа, тэрэнэй тухаша өөрнгөө үгөөр, ойлгонон хөөржэ үгэхыне пропагандаист хуралшадтаа хандаба. — СССР-эй шэнэ Конституци тухай диафильм манай райондо орой ганса юм. Тинимшье наань, биднэр тэрэнэй абажа, бүхыдхэн хараабди. Энэманай Хуралсалда, хүнүүдэй ухаандаа хадууна абажа хэрэгтэ туһалаа, — гэжэ пропагандаист мэдүүлбэ.

ва тодорхойгоор хөөрхөдөө, социализм байгуулалтаа ороонуудай бата нэгдэл, СЭВ-эй 30 жэлэй ой тухай, марксистско-ленинскэ партинуудай бата холбоон тухай тэмдэглэ. Мүн энэ асуудалаар Л. Г. Симонов, М. К. Разуваева гэгшэд нэмжэ хэлэлэн байна.

СССР-эй эрхэтэдэ эрхэнүүд ба уялганууд тухай хургуулын библиотекэ Л. И. Разуваева хоёрхолтойгоор хөөржэ үгэе. Тингэжэ Америкэ болон бусад капиталис ороонуудта бусад аһатанай, иернигүдэй дарлалдажа, хэдромжологдоно байдаг, тэднэрэй эрхэ сүлөөгүй ябадаг тухай элишлэлэ.

Нимэрхүү гол шухала асуудалууд хуралшадтай урда табигдажа, хэн юм гэжэ ойлгодогоо өөрнгөө үгөөр хэлжэ гэжэ оролдононын угаа найшаалтай. Хүн бүхэн конспектээ хаража, энэ тэрэнэе баримтанууды, урда найханай номууд соо уншаанаа хэлжэ гэжэ хэсхэлэй ябуулжа шадаа. Асуудал бүхэнээр пропагандаист тобшоолон хэжэ, тэрэннэе хуралшадтай ухаандаа бүхөөр шэнгэжэе хүснэ.

Хэсхэлэй түгэхсэлдэ пропагандаист жэжээнэй дүн гаргах азуураа, хэн хэсхэлдэ эдэбхитэй найнаар хабаадаба, ойлгонон юумээ өөрнгөө үгөөр хэлжэ, конспект хэжэ хураа гэжэ мэдүүлбэ. Илангаа Л. И. Толстай, Г. Г. Симонов, М. К. Разуваева, А. И. Алексеева болон бусад найнаар хурани гарганын пропагандаист онсо тэмдэглэ. Зүгөөр совхозой ахмад бугалтер С. В. Чагдаров хүндэтэ шалгартаангүйгээр олон хэсхэлдэ байгаагүй гэжэ шүүмжэлдэгдэ.

Хоёрхолтой хэсхэлүүдэ үнгэрэжэ, олоо юмэ ойлгуулганаанай түлөө хуралшад, совхозой партокомий секретарь С. В. Гавриков пропагандаист М. С. Симоновад эхэ баяр байсхалан хүртөө.

Б. ГЫЛЫКОВ, манай тусхай корр.

Греждан дайн дүүрбэ, Алишье талараа гэгдэгдэ, харанхы мулгар байдалда байган, нүүдэл ажануудтай мөлшэ бурядуудай тоонто нутаг хүжэн нэрэгдэгдэ, промышленна предприятиуд бодоогодоо эхилэ хэн. Түрүүшын табан жэлэй үедэ шулай заводой барилгын эхэ хүдэлмэри эхилэ бэлэй.

Партини урвагар энэ барилгада хүдэлжэ дүрэтэй сэг дэри олодо хэн. Тэднэй тоодо үннэй хүдэлмэришэд, угай мөлшэ зом, комсомолгууд олон байга. Онсолон нэрлэхэ болоо хав, Д. Ш. Янгеев, И. Т. Сербренников, Б. Г. Бордонов, Н. И. Миронов, А. П. Галочина гэгшэд эгээл түрүүлэн барилгада хайн дурраара хабаадалсагар эрхэн. Тэднэй тоодо шэл хайлуулагшын булза түрэн Федор Васильевич Жуков манай Буряда орон эрлэсэ бэлэй.

Ф. В. Жуков ажалтайнэ намтар 1910 ондо эхилэ хэн. Олон үхүүдтэй булза түрэн хэн хубуухэн 10 наһаа гүйсэхэдэ дүүнээр өөдөн үндэлгэсгэе, хоолойне тэжээлсэхэ хуби заяатай байһан. Тэрэ үедэ энэ бүлүнхид Томскэ областин хотонуудай нэгдэ ажануудга байһан. Сүүдэхэдэ 14—16 часай туршада хүдэлмэри хав, ажалша угтай хубуун эсэхэ сусахы мэдээгүй хэн.

Совет засагай мандажа, ерадай жергалта байдалаа зохёон байгуулжа үедэ Жуковтай ажабайдалда эрид хубилалтанууд болоо. Эднэр гэр бүлөөрөө Верхнеудинск хотон нүүжэ эрээ. Тин Батаревин нугадахи шэлэй хуушан заводто Федоровой бага сэгэ хүдэлөөд байхада, промышленна шэнэ предприятиин барилга эхилэ. Уншье бодомжолонгү тэрэ габшгай барилгада хабаадалсаха гэжэ шийдэ. Хүдэлмэришэдэй дуталдагад дээрээ нэгэ мүнэн шулуушанаршье, бетон шухагшаршье хүдэлгэжэ байга. Тин 1935 ондо шэнэ завод түгэс барилдажа дүүргэгдэ хэн. Онхожоруулагдаламад предприятина хүдэлгэжэ ашгаха гэнэн харюулагшай зорилгоо бэсүүлдэ хэн хойнохоо коллективэй хуш гэшүү оролдоно гаргаа. Тусхай хургуултай мэргэжэлтэдэй хэрэгтэй болоходо, Ф. В. Жуков булз хүдэлмэришэдэй бүридэлдэ оролсожэ, Гусь-Хрустальнэй город хургуулида эльгээгдэ хэн байна. Тингэжэ хоёр жэлэй туршада шэл хайлуулагшын мэргэжэл шухала ёһонон хав, 11 һара соо эрдэм мэдээтэй боложо гарга хэн.

1935 оной сентябрийн 27. Энэ түүхэтэ үдэрэе Жуков наһандашье мэртахегүйгээр хэдүүжэ абаа бэлэй. Дээдэ гарай мэргэжэлтэн шэл хэбтэйлган татадаг машина эгээл түрүүлэн хүдэлгэжэ хүндэтэ хүртээндөө омоггорхон баярлэе хэн. Энэл үдэрөө гансахы Бурядад республикын предприятиин бундэ шэлээр хангахэ бэшэ, мүн бүхы Сибирь, Алс-Дурна зүг рү продукция элгээжэ зорилго табигдаа.

Тэрэ гэгээр хэдэ олон жэлүүдэй үнгэрөөшье хав, Ф. В. Жуков урдынга ажалда наһаага табиһаар. Шударгы, залуу наһандаа габшгай ажалуураа сууржаха, халаан бүрингөө даабар 150—170 процент дүүргэдэ, эрхим шэрнэртэй продукция гаргахын түлөө тэмсэдэг байна. Дайнай хатуу шэрүүн жэлүүдэй үедэ ажалы астеран ридеэ зорюула. Фронтод мордотшодой орондо үгэдэ, эхэрнүүд, үхйбүүд хүдэлэе. Тин хав хүдэлжэ эхилгэдэ баян дүршлөө дамжуулжа хэрэгтэ хүдэлмэришэд онс анхарал хандуулдаг болоо. Социализм мурисөөнэй үргэнээр дэлгэрүүлгэдэхэд, мастер Ф. В. Жуковай халанхайнд түрүү эргэдэ ялсадалгад бэлэй. Тингэжэ Жуков ба суг хүдэлдэг нүүдэн Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэй грамотануудаар, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ шэн габьяата ажалай түлөө» гэнэн медальер шагнадан байха юм.

Дайнай хүлэй жэлүүдэд Федор Васильевич урван нарижуулын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлбэ. Тэрэнэй зохёохы дурдхалнууд гүрэн түрэн зүгөө үндэр сэгнэлдэд хүртөө хэн. Жэжээлхэдэ, шэл хэбтэйлган татадаг машинин механизм нарижуулан хайжаруулжа түшөө дурдахыны жэлэй туршада 195800 түхүргэ ашаг үрэтэй байга. Үйлдбэринин алмалта, арьбалтын түлөө тэмсэдэг Жуков залуу кедриундэ хурган хүмүүжүүлжэ шухала хэрэг гэжэ тоолодог бэлэй. Тэрэнэй туһаламжөөр үндэр мэргэжэлтэй болон хүдэлмэришэд мунөөшье болотор Федор Васильевиче үнэнжэ ябадаг юм. Аша үрэтэйгөөр, абыас зоригтойгоор ажалланай түлөө нүүжэ Жуков «Хүндэлэй Тэмдэг» орденөөр шагнадаа хэн. Федор Васильевич наһанайгаа дабадан үнн хэда гаранхай. Нав наһанайгаа дабадан тулема эрхэжышье хав, түрэл заводтоо айшлален эрээдэг.

О. ЛУБСАНОВА, Хангаловай нэрэмжэтэ түхын музейн хүдэлмэришэд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Пропагандист М. С. Симонова. 2. Политическэ хуралсалда хабаадагшад.

Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй УКАЗ НУХЭР Е. В. МОЛДАВАНОВАЕ БУРЯДАД АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Партини органуудта, элүүрөе хамгаалгын эмхинүүдтэ аша үрэтэйгөөр удаан хүдэлмэришэ, сэрэгэй-патриотическэ эхэ хүдэлмэри ябууланайн түлөө, түрөөр 70 наһа гүйсгэнэйнэ дашрамдуулан, нүүжэ Молдаванова Елена Васильевна Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэжэ Б. СЕМЕНОВ. Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй байшан, 1979 оной апрелин 19.

Түрүүшын табан жэлэй түсэбэй 50 жэлэй ондо ГАБЬЯАТА ХҮНҮҮДЭЙ НЭГЭН

Греждан дайн дүүрбэ, Алишье талараа гэгдэгдэ, харанхы мулгар байдалда байган, нүүдэл ажануудтай мөлшэ бурядуудай тоонто нутаг хүжэн нэрэгдэгдэ, промышленна предприятиуд бодоогодоо эхилэ хэн. Түрүүшын табан жэлэй үедэ шулай заводой барилгын эхэ хүдэлмэри эхилэ бэлэй.

Партини урвагар энэ барилгада хүдэлжэ дүрэтэй сэг дэри олодо хэн. Тэднэй тоодо үннэй хүдэлмэришэд, угай мөлшэ зом, комсомолгууд олон байга. Онсолон нэрлэхэ болоо хав, Д. Ш. Янгеев, И. Т. Сербренников, Б. Г. Бордонов, Н. И. Миронов, А. П. Галочина гэгшэд эгээл түрүүлэн барилгада хайн дурраара хабаадалсагар эрхэн. Тэднэй тоодо шэл хайлуулагшын булза түрэн Федор Васильевич Жуков манай Буряда орон эрлэсэ бэлэй.

Ф. В. Жуков ажалтайнэ намтар 1910 ондо эхилэ хэн. Олон үхүүдтэй булза түрэн хэн хубуухэн 10 наһаа гүйсэхэдэ дүүнээр өөдөн үндэлгэсгэе, хоолойне тэжээлсэхэ хуби заяатай байһан. Тэрэ үедэ энэ бүлүнхид Томскэ областин хотонуудай нэгдэ ажануудга байһан. Сүүдэхэдэ 14—16 часай туршада хүдэлмэри хав, ажалша угтай хубуун эсэхэ сусахы мэдээгүй хэн.

Совет засагай мандажа, ерадай жергалта байдалаа зохёон байгуулжа үедэ Жуковтай ажабайдалда эрид хубилалтанууд болоо. Эднэр гэр бүлөөрөө Верхнеудинск хотон нүүжэ эрээ. Тин Батаревин нугадахи шэлэй хуушан заводто Федоровой бага сэгэ хүдэлөөд байхада, промышленна шэнэ предприятиин барилга эхилэ. Уншье бодомжолонгү тэрэ габшгай барилгада хабаадалсаха гэжэ шийдэ. Хүдэлмэришэдэй дуталдагад дээрээ нэгэ мүнэн шулуушанаршье, бетон шухагшаршье хүдэлгэжэ байга. Тин 1935 ондо шэнэ завод түгэс барилдажа дүүргэгдэ хэн. Онхожоруулагдаламад предприятина хүдэлгэжэ ашгаха гэнэн харюулагшай зорилгоо бэсүүлдэ хэн хойнохоо коллективэй хуш гэшүү оролдоно гаргаа. Тусхай хургуултай мэргэжэлтэдэй хэрэгтэй болоходо, Ф. В. Жуков булз хүдэлмэришэдэй бүридэлдэ оролсожэ, Гусь-Хрустальнэй город хургуулида эльгээгдэ хэн байна. Тингэжэ хоёр жэлэй туршада шэл хайлуулагшын мэргэжэл шухала ёһонон хав, 11 һара соо эрдэм мэдээтэй боложо гарга хэн.

1935 оной сентябрийн 27. Энэ түүхэтэ үдэрэе Жуков наһандашье мэртахегүйгээр хэдүүжэ абаа бэлэй. Дээдэ гарай мэргэжэлтэн шэл хэбтэйлган татадаг машина эгээл түрүүлэн хүдэлгэжэ хүндэтэ хүртээндөө омоггорхон баярлэе хэн. Энэл үдэрөө гансахы Бурядад республикын предприятиин бундэ шэлээр хангахэ бэшэ, мүн бүхы Сибирь, Алс-Дурна зүг рү продукция элгээжэ зорилго табигдаа.

Тэрэ гэгээр хэдэ олон жэлүүдэй үнгэрөөшье хав, Ф. В. Жуков урдынга ажалда наһаага табиһаар. Шударгы, залуу наһандаа габшгай ажалуураа сууржаха, халаан бүрингөө даабар 150—170 процент дүүргэдэ, эрхим шэрнэртэй продукция гаргахын түлөө тэмсэдэг байна. Дайнай хатуу шэрүүн жэлүүдэй үедэ ажалы астеран ридеэ зорюула. Фронтод мордотшодой орондо үгэдэ, эхэрнүүд, үхйбүүд хүдэлэе. Тин хав хүдэлжэ эхилгэдэ баян дүршлөө дамжуулжа хэрэгтэ хүдэлмэришэд онс анхарал хандуулдаг болоо. Социализм мурисөөнэй үргэнээр дэлгэрүүлгэдэхэд, мастер Ф. В. Жуковай халанхайнд түрүү эргэдэ ялсадалгад бэлэй. Тингэжэ Жуков ба суг хүдэлдэг нүүдэн Бурядад АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэй грамотануудаар, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ шэн габьяата ажалай түлөө» гэнэн медальер шагнадан байха юм.

Дайнай хүлэй жэлүүдэд Федор Васильевич урван нарижуулын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлбэ. Тэрэнэй зохёохы дурдхалнууд гүрэн түрэн зүгөө үндэр сэгнэлдэд хүртөө хэн. Жэжээлхэдэ, шэл хэбтэйлган татадаг машинин механизм нарижуулан хайжаруулжа түшөө дурдахыны жэлэй туршада 195800 түхүргэ ашаг үрэтэй байга. Үйлдбэринин алмалта, арьбалтын түлөө тэмсэдэг Жуков залуу кедриундэ хурган хүмүүжүүлжэ шухала хэрэг гэжэ тоолодог бэлэй. Тэрэнэй туһаламжөөр үндэр мэргэжэлтэй болон хүдэлмэришэд мунөөшье болотор Федор Васильевиче үнэнжэ ябадаг юм. Аша үрэтэйгөөр, абыас зоригтойгоор ажалланай түлөө нүүжэ Жуков «Хүндэлэй Тэмдэг» орденөөр шагнадаа хэн. Федор Васильевич наһанайгаа дабадан үнн хэда гаранхай. Нав наһанайгаа дабадан тулема эрхэжышье хав, түрэл заводтоо айшлален эрээдэг.

О. ЛУБСАНОВА, Хангаловай нэрэмжэтэ түхын музейн хүдэлмэришэд.

КПСС-эй ЦК-гай шоллин (1978 он) Пленумэй шийдэхэ баримдуудтэй зохиолуудан, газар тариалан өрхилжэ гурим саашалан нарижуулан хайжаруулжа, республикын колхоз, совхозуудта ороноо таряа, тэжээл үйлдбэригтэ дээшлүүлжэ хэмжээнүүд наһан боложо үнэрлэн партин обкомой ээлжээтэ пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэ хэн байна. Тэрэнэй хуульээр республикын агрономуудай суглаан боложо, тэндэ энэ асуудалаар ВАСХНИЛ-ай

хозой тариалан дээрэ ургуулагдаа. Иймэ сортын 1-дэхн репродукциин 5000 центер үрэтэйгүдэй. Энэ сортын тариан бүхэ эшэтэй байжа, хэбтэдэггүй, тинимшэ таряниэ налуу майла, шулуутайшаг газарта таригшабди. Тинимэ газар элбэг. Ингэжэ мунөө үедэ шэнисын гуртин сортын үрэнэй таригдаана.

Колхоздо «Неполегающий» сортын эшмээн ургуулабди. Теэд тэрэ бага газар эзэлнэ. Нэгдөндэ энэ сортын

Сибиринг отделеини предидиумэй түрүүлгэжэ, академик А. Н. Каштанов хоёрхолтой элдхэл хэв хэн. КПСС-эй обкомой пленум дээрэ хэлсэгдэн, академик А. Н. Каштановай табин хуш колхоз, совхозуудта ороноо таряа, тэжээлэй уршагалуудтай тогууртай баян ургаса абадаг болохо хэрэгтэ шийдэхы урда шаартай гэжэ наһандаа. Ви эндэ өөрнгөө ажахын байдал дээрэ абажа, хүдөө ажахын ургамалуудтай элдэб сортуудые туршажа, эгзээн ургаса эхэтэй шэлэжэ абажа, тэрэнэй тарилгыг үргэлжэжэ тухай хэлэхэ хүсэлтэйб.

Манай колхоз 10 мянга гаран гектар хахалагдааг таргаартай. Тэрэнэй 9 мянга гаран гектарта тарилга хэдэгдэ юм. Энэ эхэ тарилгыг эрхим сортын, хайн шарттай үрөөр хангаха гэжэ шэлэн хэрэг бэшэ ааб даа. Жэл бүри ажахымнай 20—21 мянган центер ороноо таряанай, 180—200 центер олон жэлэй ногооной, 8 мянган центер хартаабахын үрэн хэрэглэдэг гэжэ.

Эдэ шэнээн үрлэе, хүрэнгэ бэлдэжэ абаха хүдэлмэрэе хабарха үрлэе ургуулжа участогуудые тодорхойлон эхилдэг гэжшэнбди. Биднэр ниотагай эрхэ байдалда баян ургаса үгөөр сортын, дээдэ репродукциин үрөөр тарилга хэхэ гэжэ оролдонобди. Тингэжэ сортын шэнэ эрхэ, сорт хэлтэжэ гэнэн хэрэ асуудал зэрэг шийдэхэгдэнэ.

Эдэ асуудалуудые манай Тунхэндэ амжалтагайгаар шийдэхэжэ бэрхшээлтэй. Юуб гэхэдэ, Буряда орондо таараха гэжэ сэгнэгдэн, хүдөө ажахын туршалгын станциин бин болгонон зарин сортууд манай райондо таарадаггүй. Жэжээн, хабар орой дулаарад, намар эрхэ хургуу үндэс газарта эрхим гэжэ сэгнэгдэнбди «Бурятин-34» сортын шөнисн ашалаа хүдэл харуулнагү. Хэды тинимэ байһыше, элбэрхээлнүүд дабагдана гэжэ.

Манай райондой байгалиин эрхэ байдалда шөнисин «Скала» сорт таарадаг байжа, хордб жэлэн туршада хэрэглэг

СЭЛЭНГЭ

РАН ЗОХЕОЛЫН ҮНЭНДЭРТЭ ХАБААДАЛСА

В. В. Маяковский турээр 5 жэлэй ойдо зороулагдан республикийн литературан лимпигда дээр Нехоновой унда хургуулин 9-дхи классы хурагша Мэдэгаа Цыб-овагай бэшэн «Маяковский болон буряд поэзи» эхэн реферат эрхмүүдэй нэгэн гэжэ пессолодо бэйи «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

А Х А

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Урдань нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

ХУДЭГЭЭЙ СОЕЛОН УНИВЕРСИТЕДЭЙ

Загастайн соёлой байшанда үнэргэгдээн арадай университетдэй ээлжээтэ хэсхэл хүгжэмдэ зороулагдаба. Энэ хэсхэлдэ Буряд оройнойнай мэдээжэ композиционерууд Жинжит Батвеев, Базыр Цырендэшиев, Гур Дашинпылов гэгшэд хабаадлажа, өөһдөнгөө ажал ябуулжа, саашан тусэб тухай һонирхолтойгоор хөөрбэ. Мүн лэ композиционеруудтай сүр эрэнэ республикийнай дуушад Наталья Будаева, Леонид Шоболов, Клим Миткин, Лев Шапозоров гэгшэд Бурядад композиторнуудай зохион дууаууды уран

Ютаг нютагай һонин

А Х А

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Урдань нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

ХУДЭГЭЭЙ СОЕЛОН УНИВЕРСИТЕДЭЙ

Загастайн соёлой байшанда үнэргэгдээн арадай университетдэй ээлжээтэ хэсхэл хүгжэмдэ зороулагдаба. Энэ хэсхэлдэ Буряд оройнойнай мэдээжэ композиционерууд Жинжит Батвеев, Базыр Цырендэшиев, Гур Дашинпылов гэгшэд хабаадлажа, өөһдөнгөө ажал ябуулжа, саашан тусэб тухай һонирхолтойгоор хөөрбэ. Мүн лэ композиционеруудтай сүр эрэнэ республикийнай дуушад Наталья Будаева, Леонид Шоболов, Клим Миткин, Лев Шапозоров гэгшэд Бурядад композиторнуудай зохион дууаууды уран

Ютаг нютагай һонин

А Х А

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Урдань нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

ГОЁР ГҮЙСЭДЖЭ, АРАДАЙ УНИВЕРСИТЕДЭЙ ШАГНАГШАДЫЕ БАСУУЛА.

ХУДЭГЭЭЙ СОЕЛОН УНИВЕРСИТЕДЭЙ ЗАГАСТАЙН СОЁЛОЙ БАЙШАНДА ҮНЭРГЭГДЭЭН АРАДАЙ УНИВЕРСИТЕДЭЙ ЭЭЛЖЭЭТЭ ХЭСХЭЛ ХҮГЖЭМДЭ ЗОРОУЛАГДАБА. ЭНЭ ХЭСХЭЛДЭ БУРЯД ОРОЙНОЙНАЙ МЭДЭЭЖЭ КОМПОЗИТЕРУУД ЖИНЖИТ БАТВЕЕВ, БАЗЫР ЦЫРЕНДЕШИЕВ, ГУР ДАШИНПЫЛОВ ГЭГШЭД ХАБААДАЛАЖА, ӨӨӨДӨНГӨӨ АЖАЛ ЯБУУЛЖА, СААШАН ТУСЭБ ТУХАЙ ҺОНИРХОЛТОЙГООР ХӨӨРБЭ. МҮН ЛЭ КОМПОЗИТЕРУУДАЙ СҮР ЭРЭНЭ РЕПУБЛИКИЙНАЙ ДУУШАД НАТАЛИЯ БУДАЕВА, ЛЕОНИД ШОБОЛОВ, КЛИМ МИТИН, ЛЕВ ШАПОЗОРОВ ГЭГШЭД БУРЯДАД КОМПОЗИТОРУУДАЙ ЗОХИОН ДУУАУУДЫ УРАН

Ютаг нютагай һонин

А Х А

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Урдань нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

СПОРТ

ТОБШОХОНООР

УРЛИДААН. Ленинград-һаа Выбог хүртэр холын зайд урилдан үнэргэгдэжэ оройной 30 хотын 100 гаран спортсмен хабаадан байна. Домог сууга крейсер «Аврорын» түлшөө аһаагдаһан нангин галье урилдаһад В. И. Лениной ажабайдал болон ажал ябуулгатай нягта холбоотой 195 километрэй газарнуудаар баригажа ябаба. Урилдаанда хабаадаһад апрелийн 24-дэ Выбогын Улаан талмай дээрхи Ильичийн хүшөөгэй эргэдэ харгы замаа түргэсхэбэ.

СПОРТ

ТОБШОХОНООР

УРЛИДААН. Ленинград-һаа Выбог хүртэр холын зайд урилдан үнэргэгдэжэ оройной 30 хотын 100 гаран спортсмен хабаадан байна. Домог сууга крейсер «Аврорын» түлшөө аһаагдаһан нангин галье урилдаһад В. И. Лениной ажабайдал болон ажал ябуулгатай нягта холбоотой 195 километрэй газарнуудаар баригажа ябаба. Урилдаанда хабаадаһад апрелийн 24-дэ Выбогын Улаан талмай дээрхи Ильичийн хүшөөгэй эргэдэ харгы замаа түргэсхэбэ.

Урландың нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

СПОРТ

ТОБШОХОНООР

УРЛИДААН. Ленинград-һаа Выбог хүртэр холын зайд урилдан үнэргэгдэжэ оройной 30 хотын 100 гаран спортсмен хабаадан байна. Домог сууга крейсер «Аврорын» түлшөө аһаагдаһан нангин галье урилдаһад В. И. Лениной ажабайдал болон ажал ябуулгатай нягта холбоотой 195 километрэй газарнуудаар баригажа ябаба. Урилдаанда хабаадаһад апрелийн 24-дэ Выбогын Улаан талмай дээрхи Ильичийн хүшөөгэй эргэдэ харгы замаа түргэсхэбэ.

СПОРТ

ТОБШОХОНООР

Урландың нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

СПОРТ

ТУРУУШЫН ДАБААН ГАТАЛАГДАА

захадаа, сицилианска хамгаалалта наадажа, эхиндээ хойшо эдбхекс абаад, 49-дхи ябадалда илалта туйлаба.

СПОРТ

ТУРУУШЫН ДАБААН ГАТАЛАГДАА

Улаан-Удын хуужэмэй училищын багша спортын мастерта кандидат Алексей Шагжиев В. Добросмыловтай наадахада, болоттой байнаар, нарин нигтар мурсысоо гээд тэмдэглэлтэй. Тэднэр партиа хойшлуулһан аад, нэргэсхэдээ, нула муу байдалда оройно ноё «хамгаалжа шадангуй», Шэтын «Спартагай» түүлөөгшэ Добросмылов 56-дхи ябадалда шүүдгээнээ мэдэржэ, нүхэрөө илалтарнь амаршалһан байна.

Урландың нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

СПОРТ

ТУРУУШЫН ДАБААН ГАТАЛАГДАА

захадаа, сицилианска хамгаалалта наадажа, эхиндээ хойшо эдбхекс абаад, 49-дхи ябадалда илалта туйлаба.

СПОРТ

ТУРУУШЫН ДАБААН ГАТАЛАГДАА

Урландың нэгтэ бэшэ республикийн харалгада хабаадласан Орлингой арадай театрай коллектив Улаан-Удын соёл-гэгээрэлийн училищын хаяан дүүргэний режиссер Ц.Х. Вадмажановай хүтэлбэри дор залуу драматург А. Ангархавай «Алтан бөхлөг» гэжэ зүгжэ бэлдэжэ, районийнгоо түб хурунда ажануушдаг харуула. Энэ зүгжэе РСХУ-гай худалмаришан Олег Цыремпилов гоёон шэмгэлэжэ, хуужамынь райкүсэдкомой соёлой таһагай инспектор В. Бильтагуров найруулан тааруулан байна.

Арадай театрай коллектив 14 хүнөө бүридүүлэжэ. Энэ илангага районийн комиссийн худалмаришан Владимир Коиданов, Дулма Палаева, Федор Налханов, ажалтадай ажануудалай хэрэгжээ хангадаг комбинад аналгаалагч Юрий Патархеев, Владимир Шагдуров, районий барилгын управлений худалмаришан Саидан Пронтеев, Олег Цыремпилов, библиотекы даагша Зинаида Мункуева гэгшэд эдэхүйтэйгээр хабаадласа, даан ролнуудта шадамар бэрхээр гүйсэдээн байна.

ХИЛЫН СААНАҺАА

СОВЕТ ХҮНҮҮДЭЙ ЗӨЛ ЖАРГАЛАЙ ТҮЛӨӨ

СССР-эй Верховно Советдэй нэгдэхэ сессин дунгууды, сесс болон СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй заседан дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлдээн үгэ дэлхэйн хэблэл үргэһөөр толило, шонжэлэ. Сесс Совет гүрэнэй политическэ ажабайдалда элгитэ хэзэ үйлэ хэрэг болобо гээд тэмдэглэгдэнэ. Тэрэнэй бүхэ хүндэтгэсэн СССР-эй шэнэ Конституциин демократическа суртал бодолоор нэбтэрэнхэй.

СССР-эй Верховно Советдэй нэгдэхэ сессин дунгууды, сесс болон СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй заседан дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлдээн үгэ дэлхэйн хэблэл үргэһөөр толило, шонжэлэ. Сесс Совет гүрэнэй политическэ ажабайдалда элгитэ хэзэ үйлэ хэрэг болобо гээд тэмдэглэгдэнэ. Тэрэнэй бүхэ хүндэтгэсэн СССР-эй шэнэ Конституциин демократическа суртал бодолоор нэбтэрэнхэй.

СССР-эй Верховно Советдэй нэгдэхэ сессин дунгууды, сесс болон СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй заседан дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлдээн үгэ дэлхэйн хэблэл үргэһөөр толило, шонжэлэ. Сесс Совет гүрэнэй политическэ ажабайдалда элгитэ хэзэ үйлэ хэрэг болобо гээд тэмдэглэгдэнэ. Тэрэнэй бүхэ хүндэтгэсэн СССР-эй шэнэ Конституциин демократическа суртал бодолоор нэбтэрэнхэй.

ЗҮРИШЭЛДӨӨНЭЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

ТОКИО. Долоон томо эхэ мангилтай оройно хуудалһаа илгээжэ энэ жэлэй июнь һарада Токиодо үнэргэгдэжэ хэзэ байһан зүблөөндө бэлдэжэ хэзэ зорилготой Хойто Америкын Баруун Европны оройнууд ба Японий түлөөлөгшэдэй уласхоорондын зүблөөн Японий нислэл хотодо нээгдэбэ. 150 эрдэмтэд, бизнесменүүд, по-

литигүүд, тэрэ тоодо США-гай гүрэнэй секретарь байһан Г. Киссинджер, ФРГ-гай ажахан министр О. Ламбсдорф, «Чейз Манхэттен банк» гэдэг правленийн турүүлэгшэ Д. Рокфеллер тэрэгдэ хабаадана.

Зүблөөнэй худалмаришан гурбан үдэрэй турша соо тэрэгдэ хабаадгашад уласхоорондын түлбөрийн тэнсүүрин, элдэб оройнуудай промышленна политикын асуудалдууды, элшэ хүсээнэй ноёса баялигууд болон Хятадтай холбоо барисаа тогтоолгын асуудалдууды зүбшэн хэлсэхэ зуураа, 1980 гаран оройнууд Хойто Америкын Баруун Европны ба Японий экономико, саашан хүгжэлтүүд тухай ханамжануудаа хуаадалжа байна.

ЛИВАН НЮУСА ҮГЭСӨӨНӨӨ ХОХИДОВО

БЕИРУТ. «Бөө даанан байдалтай гүрэнэй» оройно урда хуонда «соносхоно» Ливанай сепаратистнуудай удамаршан Хаддадай абуулганууд хуули буса байна гэжэ Ливанай президент И. Сарикс сонособо. Ливанай правительствын онсо яаралтай заседан болобо, тохоболдо байһан байдалы зүбшэн хэлсэд, Тель-Авивта билдагуушалан ханамжардаг Урда Ливанай этгээдүүдэй

үйлэ хэрэгүүдые зайсуула хэмжээнүүдые хараалба. Ойрын 48 часа турша соо Бейрудаг сэргэй трибунал зарлагдахаар хүлээгдэнэ. Израилийн дахуул Хаддад эхэ оройнодо урбаа гэжэ тэмгэнэ. Тэрэнэй гэмтэ абуулганууды зүбшэн хэлсэхэ юм.

Ливанай национально-патриотическа хүсээнүүдэ, Палестинийн эсэргүүтэ хуудалһаа шагна сонхилтонүүдые үгэхын тула Израилэй тарниие хэрэм болго хэрэглэхэ ханамжардаг.

ТОН НЮУСА БАЙДАЛДА

ГААГА. Израилийн гададын хэрэгүүдэй министр М. Даян хойто неделада Хятад ошохые ханамжарда гэжэ «НРК-Ханделсблад» газетын корреспондент Тель-Авивһаа мэдээсэ. Тэрэ Авниада, Сингапур, Филиппин болон бусад оройнуудта мүн лэ хүрэхэ юм. Даян Алас-Дурнын оройнууд

даар ябалгада бэлдэхэл «тон нюуса байдалда» үнэргэжэ байна гээд корреспондент тэмдэглэнэ.

Израилийн ба Хятадтай хоорондо худалдаа наймаа хил хэлсэ баталхын тула Израилийн экономическа делегацин урда тэрэн Пекинд эрэнэ. Газетын бэшэһэнэй ёһоор, Израилийн про-

ХАНИ БАРИСАНАЙ БА АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭР

ХАНОЙ. СРВ-дэ үнэргэгдээн коммунист суботной Советскэ Союзтай хани барисанаай, ажалай бүгдэ арадай хайндэр болобо дүүргэжэ. В. И. Лениной туршоор 109 жэлэй ойдо зороулагданан бүхэосоюна коммунист суботной үдэ олодон мүнэ зөөрин 75 проценте Хятадай зарлиг муурай, эзэрхэг туримэй абуулганаа хонидоһон Вьетнамад туһаламжа үзүүлгын жасада оруула тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрууддэй Советдэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай шийдэжэ барие Вьетнамай олон миллон хүн зон урма байртайгаар утгаба.

маторна 1-дхи подстанциин баригдажа байһан байһан нямтзуулагданан байгаа. Бусад олон предприятиеуд болон барилга-нуудта ади. Вьетнамай худалмаришад: совет мэргэжэлтэд энде ээм ээмэз нилүүлэн ажаллаба.

АЛДАРТА ОЙЕ УГТУУЛАН

УЛААН-БААТАР. Монгол орондо шонэ газар ашаглажа эхилгээр 20 жэлэй ойдо зороулагданан жэлэ тарашадай фестиваль үнэргэгдэ тухай хамтын тогтоол Монголой Залуушуудай Революцион Союзтай ЦК, МНР-эй Худэ ажахан министрство, Худэ ажахан нэгдэлүүдэй президиум, физкультура ба спортын гүрэнэй комитет абаба. Фестиваль 20 жэлэй урда

тэз МНР-тэ шэнэ газар ашаглалтын туршууны бурзадагай хахалагданан Түб аймагай Угтал гозододо шонэ харын һуул багта үнэргэгдэжэ юм.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКА ХҮГЖЭЛТЫН ЗОРИЛГОНУУД

КАБУЛ. Афганистанай Арадай-Демократическа партиин ЦК-гай Генеральна секретарь ДРА-гай Революцион Советдэй Турүүлэгшэ Н. М. Таркин турүүлэгшэ дор оройной Министрууддэй Советдэй заседан энде болобо.

Экономикын гүрэнэй ба хамтын секторнууды али бүхэ талаарнь үргэдхэхэ, худэе ажахыда кооперативна худалөө бэхжүүлэхэ, коммунациине хуужоохэ, шарнажуулын промышленностине урмашуула шуахал гээд тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ.

Ирандахи байдал

ТЕГЕРАН. Саг зуурын правительствын толгойлошо М. Базарган Иранай гададын хэрэгүүдэй министрэй тухшалы хабасуура дунда даажэ абаба гэжэ энде мэдээжэ болобо. Тэрэ тухшалынаа бууһан В. Савджабие һэлгэбэ. Гэбшэе премьер-министрэй сулоо тухагүй байһангай дашарамдуулажэ. М. Базарганай орлогшо И. Ядн Гададын хэрэгүүдэй министрствын бодото хүтэлбэри бөөдүүлэхэ юм ха.

«Аяндаг» газетын бэшэһэнэй ёһоор, шахай, тэрэнэй бүхэйн гэшүүдэй, дахуулнуудай паспортнууд хуулига хуусэе буура гэжэ Иранай Гададын хэрэгүүдэй министрство США-эй уридаһан хануулаа. Тимхэжэ эднэртэ визэ үзгэлгэ гү, али хорлодон байрлаха арга олголо хадаа Иранай Ислам-ска Республикада зургаа харша абуулга болохо юм.

ЗОРИГ БА ШАДАВАРИ

Эршүүлэй дунда 250—350 кубическа сантиметр хэмжээтэй цилиндртэй мотоциклар урилдагшад сооһоо Хяаттын Юрий Федоров Улаан-Удын Юрий Бадмаев хоёр чемпионы нэрэ солодо хүртээн байна.

ЗОРИГ БА ШАДАВАРИ

Эршүүлэй дунда 250—350 кубическа сантиметр хэмжээтэй цилиндртэй мотоциклар урилдагшад сооһоо Хяаттын Юрий Федоров Улаан-Удын Юрий Бадмаев хоёр чемпионы нэрэ солодо хүртээн байна.

ЗОРИГ БА ШАДАВАРИ

Эршүүлэй дунда 250—350 кубическа сантиметр хэмжээтэй цилиндртэй мотоциклар урилдагшад сооһоо Хяаттын Юрий Федоров Улаан-Удын Юрий Бадмаев хоёр чемпионы нэрэ солодо хүртээн байна.

САГАЙ УЛАРИЙ

Мүнөөдэр сэлмэгтэй, бүрхэлгэтэй байха шинг нойтон орохогүй. Удэрто 7—12, тинхэдэ Байгал шадарай ба хойто районуудта 2—7 градус дулаан байхаар хүлээгдэнэ. Баруун хойно-хоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр халхилаха. Республикийнай нислэл Улаан-Удэдэ 8—10 градус хүртэр дулаара.

САГАЙ УЛАРИЙ

Мүнөөдэр сэлмэгтэй, бүрхэлгэтэй байха шинг нойтон орохогүй. Удэрто 7—12, тинхэдэ Байгал шадарай ба хойто районуудта 2—7 градус дулаан байхаар хүлээгдэнэ. Баруун хойно-хоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр халхилаха. Республикийнай нислэл Улаан-Удэдэ 8—10 градус хүртэр дулаара.

САГАЙ УЛАРИЙ

Мүнөөдэр сэлмэгтэй, бүрхэлгэтэй байха шинг нойтон орохогүй. Удэрто 7—12, тинхэдэ Байгал шадарай ба хойто районуудта 2—7 градус дулаан байхаар хүлээгдэнэ. Баруун хойно-хоо секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр халхилаха. Республикийнай нислэл Улаан-Удэдэ 8—10 градус хүртэр дулаара.

ПРАВДА БҮРЯТИИ

Нэгдэхэ хуудалһаа. «СССР-эй Министрууддэй Советдэй» — ТАСС-ай материал. «Табан жэл. Дурбэдэйн жэл. Социалист мурсысоо жасада» — тоби мэдээлнүүдэй суглуулбари. «Урса-79». «Ган гасуур аймаштай